NOOSFERA CA SPAȚIU CULTURAL-ISTORIC

Ceea ce, în spațiul cultural, s-a numit *noosferă* este, în esență, un ansamblu al unui univers spiritual cu virtuți modelatoare. *Noosfera* este astfel o realitate pentru sine, un spațiu cultural-istoric ce asigură comunicarea în interiorul unei colectivități cultivate. Altfel spus, *noosfera*, asumată ca *univers spiritual*, delimitând o zonă a culturii în sens larg, este dotată cu o conştiință de sine semiotică, ce implică o conştiință a propriului său specific, fiind înzestrată, totodată, cu un complex sistem de *memorie*, ca dimensiune cognitivă fundamentală. Fără această memorie, ea nu poate funcționa într-o lume grăbită, materialistă şi golită adesea de sentimentul valorilor spirituale, care rămân, totuşi, mereu, un dat inalienabil al umanității omului.

Faptul că acest spațiu cultural s-a instituit, pentru noi, într-*un timp real*, grație unor evenimente importante şi, în plus, semnificative, evenimente la care am fost „martori", a fost un mare privilegiu.

În acest sens, prezența la Universitatea de Vest din Timişoara, la propunerea Facultății de Litere, Istorie şi Teologie, a unor personalități de excepție, din Occident, dar şi din România, cărora li s-a conferit titlul de *Doctor Honoris Causa* al Universității, a devenit prilejul de a intra în contact cu un mod de a concepe studiul unui spațiu lingvistic şi cultural: cel românesc, aflat la confluența unor mari itinerarii ale culturii europene, pe dimensiunea ei romanică, vizând, în primul rând, relația *romanitate – românitate – latinitate*, căreia i s-a adăugat ideea europeană în relația ei cu Orientul romanic şi, strâns legat de ea, cea a integrării europene a spațiului românesc, pliată aceasta şi pe geneza acestui spațiu în inima latinității.

De altfel, contactul cu personalități speciale, figuri emblematice pentru un domeniu atât de important ca cel al romanisticii şi românisticii a fost şi un mod de integrare a noastră în valorile academice europene. Pentru o vreme, Facultatea devenise locul unde

BDD-A13023 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 13:52:26 UTC)

se deschideau porțile spre tradiții științifice prestigioase, cu deplina conștiință a acestui fapt. De altfel, primul *Doctor Honoris Causa* al Facultății de Litere, Istorie și Teologie a fost acordat marelui lingvist român Eugeniu Coșeriu, trăitor în Occident, eveniment cu valoare simbolică, intens recuperatoare.

Alocuțiunile ținute cu aceste prilejuri erau de fapt tot atâtea parcursuri profesionale. Publicate în broșurile alcătuite cu aceste ocazii, textele au devenit aproape imposibil de consultat. Ele cuprind un tezaur de informații științifice de mare interes, puncte de vedere, judecăți de valoare, sugestii pentru cercetare și nu mai puțin tulburătoare amintiri personale. Ele închegau o problematică unitară, alcătuind, în ultimă instanță, *noosfera* acestui spațiu cultural, un timp-memorie, adică, dar nu numai în sensul static de *depozit, arhivă*, ci și în cel cu mult mai important de *patrimoniu și instrument cognitiv*. un spectacol pasionant al inteligenței și al dăruirii întru studiu pe care „memoria" textelor reușește să ni-l ofere! Aceasta a fost rațiunea pentru care am alcătuit cartea *Despre noosferă. O construcție a memoriei*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2005, iar acum, împreună cu Sergiu Drincu, acest număr festiv al revistei „Philologica Banatica", dedicat Mitropolitului Banatului Î.P.S. Dr. Nicolae Corneanu, la cei 90 de ani de viață și la cei 70 de ani închinați Bisericii Ortodoxe Române, dar și la împlinirea a 10 ani de la conferirea titlului de *Doctor Honoris Causa* al universității de Vest din Timișoara, expresie a profundei noastre gratitudini pentru implicarea Sa academică în ctitorirea, pentru prima dată la Timișoara, a unui departament de *Teologie Ortodoxă* în cadrul Facultății de Litere, Istorie și Teologie..

Prof. univ. dr. ILEANA OANCEA
Decan al Facultății de Litere, Istorie și Teologie
(1996–2004)

BDD-A13023 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 13:52:26 UTC)